

Математичний Вісник
Наукового товариства
імені Шевченка
2017. — Т.14

Mathematical Bulletin
of the Shevchenko
Scientific Society
2017. — V.14

Юрій Борисович ЗЕЛІНСЬКИЙ

(22.02.1947 — 21.07.2017)

Українська наука понесла велику втрату. 21 липня 2017 року, їдучи на конференцію у Польщу, при переході через кордон раптово помер видатний український математик Юрій Борисович Зелінський. Юрію Борисовичу 22 лютого 2017 року виповнилося 70 років. Вийшов “Збірник праць Інституту математики Національної академії наук України”, присвячений ювіляру зі статтею про нього [1], яку написали його учні і співробітники. Крім Києва, його вшанували і в інших місцях, зокрема у Ворохті на традиційній конференції з теорії ймо-

вірностей і математичного аналізу, постійним учасником якої він був у останні роки. Святкування на базі “Керманич” у Карпатах було чудовим, ювіляр був повним сил, енергії і творчих планів на майбутнє. Потім, на початку літа, була конференція у Слов’янську, присвячена пам’яті О. І. Степанця, з інтенсивною науковою програмою. Реабілітацію учасники проходили на цілюшому солоному озері, Юрій Борисович був найактивнішим купальником і запливав найдалше. Ніщо не віщувало страшної біди, що сталася у липні. Але: людина передбачає, а Бог визначає. Від нас відійшов у вічність наставник, товариш, відомий математик і чудова життєрадісна людина, хай з Богом спочиває і земля йому буде пером.

Юрій Борисович Зелінський народився у місті Борщів на Тернопільщині, тут закінчив у 1965 році середню школу (11 класів) із золотою медаллю і поступив на мехмат Київського університету. Після закінчення університету у 1970 році три роки вчився в аспірантурі Інституту математики і у 1973 році успішно захистив кандидатську дисертацію “Неперервні відображення многовидів і принцип межової відповідності”, яку виконав під керівництвом професора Ю.Ю. Трохимчука. Молодий вчений після захисту залишився працювати в Інституті математики в Києві, вів інтенсивні дослідження і у 1989 році захистив докторську дисертацію “Многозначні відображення в комплексному аналізі”, за матеріалами якої вийшла монографія [2] і її пізніший варіант [3]. Ці праці формують наукове обличчя Ю. Б. Зелінського, який розробляв геометричні і топологічні методи аналізу і з їх допомогою досліджував геометрію лінійно опуклих множин і суміжні питання комплексного і опуклого аналізу (див. анотацію до [3]).

З 2003 року і до смерті Ю. Б. Зелінський завідував відділом комплексного аналізу та теорії потенціалу в Інституті математики НАН України. Він був продуктивним науковцем, вийшло понад 270 його наукових праць, три монографії і 14 навчальних посібників. Список його вибраних праць (105 назв) подано в [1]. Серед учнів Юрія Борисовича – 8 кандидатів наук. Основні напрямки його досліджень такі: многозначні відображення (він ввів поняття локального степеня), нерухомі точки, критерії афінності відображень, класифікація лінійно опуклих та сильно лінійно опуклих множин, зокрема розв’язання проблем Л. Айзенберга, відомого фахівця у цій області, проблема Улама, задача про тінь (детальніше див. в [1]).

Ю. Б. Зелінський був учасником багатьох наукових конференцій, а часто і їх організатором. Неодноразово був членом програмного комітету конференцій, виступав там з пленарними доповідями, знайомив з новими проблемами і задачами. Він був членом кількох Спеціалізованих рад, зокрема у Києві та Чернів-

цях, дуже часто виступав опонентом кандидатських та докторських дисертацій.

Юрій Борисович був людиною з широким колом інтересів. Він чудово фотографував, знав есперанто і вправи йоги, був справжнім кладезем анекдотів і смішних історій, залюбки купався, зокрема і в холодній воді. Він був великим патріотом України, членом партії “Свобода”, не раз брав участь у її акціях, зокрема в Холодному Яру.

Світла пам’ять про цього видатного вченого і чудову людину назавжди залишиться в наших серцях.

*Т. Банах, М. Зарічний, В. Маслюченко, О. Маслюченко,
В. Михайлюк, В. Нестеренко, О. Скасків, П. Філевич*

ЛІТЕРАТУРА

1. Б.А. Кліщук, Т.М. Осіпчук, М. Ткачук, С.В. Грищук, О.К. Бахтін, *Зелінський Юрій Борисович: до 70-річчя від дня народження*, Збірник праць Інституту математики НАН України, **14**:1 (2017) 9–24.
2. Ю.Б. Зелінский, *Многозначные отображения в анализе*, К.: Наукова думка, 1993. - 262 с.
3. Ю.Б. Зелінский, *Выпуклость. Избранные главы*, Праці Інституту математики НАН України, **92** (2012) 280 с.